

RHODESIANKOIRAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA

Laatinut rotua harrastavan yhdistyksen jalostustoimikunta

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa 23.03.2006

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 29.04.2006

Hyväksytty Suomen Kennelliiton jalostustieteellisessä toimikunnassa 23.05.2006

SISÄLLYSLUETTELO

1 YHTEENVETO	3
2 RODUN TAUSTA JA KEHITTYMINEN	3
3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	3
4 NYKYTILANNE.....	3
4.1 <i>Populaation koko ja rakenne</i>	<i>4</i>
4.2 <i>Jalostuspohja ja siitosmateriaali</i>	<i>5</i>
4.3 <i>Luonne ja käyttöominaisuudet</i>	<i>7</i>
4.4 <i>Terveys</i>	<i>9</i>
4.4.1 <i>PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja rajoitukset</i>	<i>9</i>
4.4.2 <i>Muut Suomessa rodulla todetut sairaudet</i>	<i>11</i>
4.4.3 <i>Yhteenveto rodulla muissa maissa tai kirjallisuudessa kuvatuista sairauksista</i>	<i>12</i>
4.5 <i>Ulkomuoto</i>	<i>12</i>
5 YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	13
6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT.....	13
6.1 <i>Visio</i>	<i>13</i>
6.2 <i>Rotua harrastavan yhdistyksen tavoitteet</i>	<i>13</i>
6.2.1 <i>Yleiset tavoitteet</i>	<i>13</i>
6.2.2 <i>Geenipohjan laajuus</i>	<i>14</i>
6.2.3 <i>Terveys</i>	<i>14</i>
6.2.4 <i>Luonne</i>	<i>14</i>
6.2.5 <i>Ulkomuoto</i>	<i>14</i>
6.2.6 <i>Käyttöominaisuudet</i>	<i>15</i>
6.3 <i>Rotua harrastavan yhdistyksen strategia.....</i>	<i>15</i>
6.4 <i>Uhat ja mahdollisuudet.....</i>	<i>16</i>
6.5 <i>Ongelmiin varautuminen</i>	<i>17</i>
6.6 <i>Toimintasuunnitelma JTON toteuttamiseksi.....</i>	<i>17</i>
6.6.1 <i>Jalostustoimikunnan kokoonpano</i>	<i>17</i>
6.6.2 <i>Jalostustoimikunnan jäsenet.....</i>	<i>17</i>

6.6.3 Jalostustoimikunnan tehtävät.....	17
6.6.4 Jalostuskoiralle asetettavat suositukset.....	18
6.6.5 Asiat joihin kiinnitetään huomiota.....	18
6.6.6 Uroksen omistajan vastuu.....	18
6.6.7 Näyttelysuositus/ulkomuodon arviointi.....	19
6.6.8 Koiran kauppa ja kasvattajan vastuu.....	19
7 TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA	19
LÄHTEET	20
LIITTEET	20

1 YHTEENVETO

Suomen Ridgeback -yhdistys ry:n jalostuksen tavoiteohjelma pyrkii käsittelemään rhodesiankoiran jalostukseen liittyviä seikkoja mahdollisimman kattavasti. Jalostuksessa on tärkeää ymmärtää rodun tausta. Rotu on Suomessa vielä verrattain nuori. Jalostuksella pyritään karsimaan/poistamaan epätoivottuja ominaisuuksia sekä yhtenäistämään rodun ulkomuotoa säilyttäen sen luonteen ja käyttöominaisuudet. Rotua jalostettaessa populaation koko asettaa kuitenkin omat rajoituksensa. Sisäsiittoisuuden aiheuttamien ongelmien välttämiseksi on tärkeää ylläpitää mahdollisimman laajaa geenipohjaa.

Rodun terveystilanteen seuraaminen on välttämätöntä. Tätä työtä yhdistyksessä tekee jalostustoimikunta kasvattajien ja koirien omistajien avustuksella. Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluu tiedon keruun ohella kasvattajille ja jäsenistölle tiedottaminen, ja jalostukseen liittyvissä asioissa neuvominen. Lisäksi rodunomaisen luonteen ja käyttöominaisuuksien seuranta on oleellista. Suomen Ridgeback -yhdistyksen tavoitteena on edistää jäsenistönsä aktiivista osallistumista kokeisiin, terveys- ja jalostustarkastuksiin sekä luonnetesteihin/-kuvauksiin.

Rodun terveystilannetta ja luonneominaisuuksia/käyttäytymistä on seurattu viime vuodet aktiivisesti ja kokonaisuutena tilanne on kohtuullisen hyvä. Koirien harrastuskäyttö on lisääntynyt, rodun edustajat menestyvät näyttelyissä ja osallistuvat enenevässä määrin luonnetesteihin/-kuvauksiin. Nykypäivän rhodesiankoira on yhteiskuntakelpoinen ja sängen monipuolinen harrastuskoira.

2 RODUN TAUSTA JA KEHITYMINEN

Rodun alkuperästä on esitetty kaksi teoriaa. Ensimmäisen teorian mukaan rotu olisi kehitetty hottentottien ja buurien käyttämistä metsästyskoirista, joilla oli ridge. Risteyttämällä näitä koiria eurooppalaisiin rotuihin kuten vihikoiiriin, ajokoiiriin, mastiffeihin, vinttikoiiriin, tanskandoggeihin, terriereihin ja paimenkoiriin saatiin kestävä, ketterä, terverakenteinen ja rohkea, pääasiassa suurriistan metsästyksen ja vartiointitehtäviin soveltuva koira. Toisen teorian mukaan ridgellinen Siamin lahdelta peräisin ollut koira kulkeutui kauppamatkustajien mukana Afrikkaan. Risteyttämällä näitä koiria edellä mainittuihin rotuihin olisi saatu nykyisin tuntemamme rhodesiankoira.

Nykyisen rotumääritelmän mukaisen muotonsa rhodesiankoira on saanut eteläisessä Afrikassa. Rotumääritelmän laadittiin vuonna 1922 Bulawayossa, Rhodesiassa (nykyisessä Zimbabwessa) ja Etelä-Afrikan Kennelunioni hyväksyi sen vuonna 1926. Määritelmä perustuu dalmatiankoiran rotumääritelmään. Rodun varsinainen jalostaminen alkoi vasta tämän jälkeen. Nykyinen FCIn vuonna 1996 vahvistama rotumääritelmä on lähes samansisältöinen kuin ensimmäinen rotumääritelmä.

Ensimmäinen rhodesiankoira tuotiin Afrikasta Englantiin jo vuonna 1914 eli ennen ensimmäisen rotumääritelmän muokkaamista. Ruotsiin ensimmäiset rhodesiankoirat tuotiin 1920-luvulla, mutta koiria oli hyvin vähän aina 1950-luvulle asti. Useimpiin Euroopan maihin ja USAhan ensimmäiset rhodesiankoirat tuotiin vasta maailmansotien jälkeen 1940-luvulla tai tätäkin myöhemmin.

3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Yhdistyksen perustava kokous pidettiin 21.11.1988. Kokouksessa yhdistyksen nimeksi päätettiin Suomen Rhodesian Ridgeback -yhdistys. Nimi muutettiin 1.3.1993 muotoon Suomen Ridgeback -yhdistys – Finska Ridgeback –föreningen ry. Yhdistys toimii Suomen Seurakoirayhdistys ry:n jäsenyhdistyksenä ja sen toiminta kattaa koko maan. Suomen Kennelliitto ry (SKL) hyväksyi yhdistyksen jäsenekseen sekä rotua harrastavaksi yhdistykseksi vuonna 1998. Yhdistyksellä oli vuoden 2005 lopussa 217 jäsentä, joten todennäköisesti yli 60 % rekisteröityjen rhodesiankoirien omistajista kuuluu yhdistykseen.

Jalostustoimikunta perustettiin vuonna 1999 ja se kerää ja jakaa rhodesiankoiran jalostukseen liittyvää tietoa. Kasvattajat voivat halutessaan kysyä neuvoa jalostusvalintoihin liittyvissä asioissa.

4 NYKYTILANNE

Suomeen ensimmäinen rhodesiankoira tuotiin Ruotsista vuonna 1965 ja aluksi kanta kasvoi erittäin hitaasti. Ensimmäinen rhodesiankoirapentue (kasvattaja Carl-Henrik Lucander, Kennel Thsombes') syntyi vuonna 1968. Toinen pentue syntyi samaan kenneliin kymmenen vuotta myöhemmin ja kolmas vuonna 1987 kennel Ikimbaan (kasv. Marianne Gellin). Vuosina 1996-1999 rekisteröitiin kunakin vuonna 16-31 koiraa. Voimakkaampi kannan kasvu alkoi vuonna 2000, jolloin Suomessa rekisteröitiin ensimmäisen kerran yli 50 rhodesiankoiraa.

4.1 Populaation koko ja rakenne

Vuosina 1996-2005 on Suomessa rekisteröity yhteensä 503 rhodesiankoiraa. Vientejä on samana ajanjaksona ollut 38. Kun koirien keskimääräiseksi eliniäksi arvioidaan 10 vuotta, saadaan rhodesiankoirapopulaation kooksi Suomessa 465 yksilöä.

Yhteenveto vuosilta 1998-2005.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Pennut (kotimaiset)	24	28	49	54	46	77	73	76
Tuontikoirat	0	3	7	2	2	4	10	2
Rekisteröinnit yht.	24	31	56	56	48	81	83	78
Populaation suhteellinen kasvu 1)	23,1 %	23,8 %	35,9 %	27,2 %	19,0 %	27,4 %	22,7 %	17,7 %
Pentueet	4	4	6	7	6	11	9	10
Pentuekoko	6,0	7,0	8,2	7,7	7,7	7,0	8,1	7,6
Kasvattajat	4	4	6	6	5	7	7	6
Urokset								
- kaikki	4	3	6	7	6	9	8	8
- kotimaiset	0	0	5	1	1	3	0	2
- tuonnit	1	0	0	2	2	1	3	0
- ulkomaiset	3	3	1	4	3	5	5	6
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 11 kk	5 v 10 kk	3 v 2 kk	2 v 3 kk	3 v 3 kk	8 v 2 kk	3 v 6 kk	3 v 10 kk
Nartut								
- kaikki	4	4	6	7	6	11	9	10
- kotimaiset	3	3	4	5	5	10	9	10
- tuonnit	1	1	2	2	1	1	0	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v	2 v 11 kk	4 v 2 kk	4 v 2 kk	4 v 6 kk	4 v 7 kk	4 v 2 kk	3 v 8 kk
Isoisät	8	13	21	15	15	24	33	21
Isoäidit	8	13	23	17	15	25	33	18
Tehollinen populaatio 2)	8	7	12	14	12	20	17	18

- 1) Populaation suhteellinen kasvu on laskettu kunkin vuoden kokonaisrekisteröintimäärästä suhteessa kymmenen edellisen vuoden kokonaisrekisteröintimäärään, esim. vuodelle 1998 24/(vuosien 1997-1988 rekisteröintien summa).
- 2) Tehollinen populaatio on laskettu nk. peruskaavalla $(4 \times U \times N)/(U + N)$, joka perustuu ideaalipopulaation oletukselle ja antaa yliarvion tehollisen populaation koosta.

Keskimääräisiä sukusiitosprosentteja ei ole ilmoitettu, koska saatavissa olevien puutteellisten tietojen perusteella luotettavia lukuja ei voida laskea.

Rhodesiankoiria on kasvattanut Suomessa 14 kasvattajaa, joista kahdellatoista on/oli kasvattajanimi.

Tuontikoiria on rekisteröity Suomessa viiden viimeisen vuoden aikana 20 kappaletta.

	2001	2002	2003	2004	2005
Australia	1			2	1
Etelä-Afrikka			1	2	
Norja	1	1	3		
Puola				2	
Ruotsi				2	
Tanska		1			
Venäjä				1	
Yhdysvallat				1	
Hollanti					1
Yhteensä	2	2	4	10	2

4.2 Jalostuspohja ja siitosmateriaali

Jalostusvalinnan ankaruutta voidaan kuvata laskemalla kuinka monella Suomessa rekisteröidyllä koiralla on ollut Suomessa rekisteröityjä jälkeläisiä. Siitokseen käytettyjen koirien osuus laskettiin vain vuosina 1986-1998 syntyneistä koirista. Rajauksen perusteena olivat tietojen saanti KoiraNet -jalostustietojärjestelmästä ja se, että vain hyvin harva koira saa ensimmäiset jälkeläisensä seitsemän ikävuoden jälkeen. Vuosina 1986-1998 rekisteröitiin 132 koiraa, joista 35:tä käytettiin jalostukseen. Jalostukseen käytettiin siis 27 % Suomessa rekisteröidyistä koirista, joten koirien valintaa ei voida pitää ankarana. Tarkasteltuna ajanjaksona ridge-virheistä ja ridgettömyydestä johtuvaa jalostuskarsintaa oli todennäköisesti nykyistä vähemmän suuresta (24 %), usein jalostuskäyttöön tarkoitettujen, tuontikoirien määrästä johtuen. Ridge-virheistä ja ridgettömyydestä johtuvaa jalostuskarsinnan tarvetta on vähentänyt myös se, että edellä mainituilla tavoilla virheellisiä pentuja karsittiin ilmeisesti nykyistä enemmän.

Ridge-virheellisiä tai ridgettömiä koiria on käytetty jalostukseen äärimmäisen harvoin ja nykyisin ne poistavat jalostuspotentiaalista käytännössä noin 23 % syntyvistä koirista (kappale 4.5). Jalostukseen käytettävien koirien suhteellinen osuus näyttäisi olevan pienenevässä, kun koirien määrä on kasvanut ja ridge-virheistä sekä ridgettömyydestä johtuva pentujen karsinta on vähentynyt virheellisten pentujen kysynnän lisääntyttä rodun tultua tunnetummaksi.

Urokset (11 kpl) joille on rekisteröity vähintään 20 ensimmäisen ja toisen polven jälkeläistä Suomessa. Luvut sisältävät myös ulkomaille myytyt pennut. Tiedot on kerätty KoiraNet-jalostustietojärjestelmästä (21.12.2005 ja 7.2.2006 päivitykset).

Nimi	Pentueita	Pentuja	Pentuja toisessa polvessa	Jälkeläisiä yhteensä (kaksi sukupolvea)
Shadyridge Mabruki Mbili	3	14	53	67
Ikimba Shadyridge Okoa	3	26	32	58
Rapidan's Malabari Rif	1	8	36	44
Globe Ca-Abi Reign On Teaser	2	13	30	43
Mohaget's Maskot	2	17	25	42
Ozubi's Royal Gala	3	29	4	33
Bearstar Ko	2	22	0	22
Camelot's Technical Knockout	2	13	9	22
Ikimba Tumomak Sheikh	3	21	0	21
Emoyenis Loyal Leopold	1	9	11	20
Kingiza Azali Heri	1	9	11	20

Nartut (21 kpl) joille on rekisteröity vähintään 20 ensimmäisen ja toisen polven jälkeläistä Suomessa. Luvut sisältävät myös ulkomaille myydyt pennut. Tiedot on kerätty KoiraNet-jalostustietojärjestelmästä (21.12.2005 ja 7.2.2006 päivitykset).

Nimi	Pentueita	Pentuja	Pentuja toisessa polvessa	Jälkeläisiä yhteensä (kaksi sukupolvea)
Aslan's Dolly Of Ikimba	3	22	47	69
Mbwasimba Murua Ruffini	3	29	33	62
Shadyridge Penda of Ikimba	2	9	47	56
Globe's Malabari Chuma	3	19	36	55
Imbali Khangayo	2	15	32	47
Tarujen Jamila	3	32	14	46
Mbwasimba Malabari Tamba	3	13	31	44
Mbwasimba Malkia Uzuri	1	8	36	44
Malozi Adimika	3	14	26	40
Ikimba Marimba	3	31	8	39
Maridadis Jiwe La Thamani	2	13	22	35
Dahari Dafina	1	5	26	31
Shadyridge Imara of Ikimba	1	10	19	29
Ikimba Persinna	2	16	11	27
Bawabu Mbala Mwezi	1	3	22	25
Ikimba Latifa	1	8	16	24
Mbwasimba Malabari Lenga	3	15	9	24
Dahari Darubini	2	17	6	23
Ikimba Nambi	1	10	12	22
Malozi Chamchela	2	20	0	20
Ikimba Kingiza	2	11	9	20

Lisäksi seuraaville uroksille on epävirallisten tietojen mukaan rekisteröity vähintään 20 ensimmäisen ja toisen polven jälkeläistä Suomessa. Luvut sisältävät myös ulkomaille myydyt pennut. Näiden koirien tiedot ovat KoiraNetissä puutteelliset tai ne puuttuvat kokonaan.

Nimi	Pentueita	Pentuja	Pentuja toisessa polvessa	Jälkeläisiä yhteensä (kaksi sukupolvea)
Apalachee Umqolo of Pronkberg	3	22	74	96
Mashaba's Harubah	2	9	47	56
Rijstone Diesel N Dust	1	8	36	44
Djungelkattens Imbue Ridged Isak	1	10	22	32
Malabari Chimba	1	6	14	20

KoiraNet-tilaston mukaan Suomessa on vuodesta 1986 lähtien käytetty jalostukseen 35 urosta ja 41 narttua. Liitteenä olevassa sukupuussa on kuitenkin nimetty vain edellä olevissa taulukoissa mainitut koirat (37 kpl), joille on rekisteröity vähintään 20 ensimmäisen ja toisen polven jälkeläistä Suomessa. Tarkastelussa on kiinnitetty huomiota kunkin koiran esivanhempiin neljässä sukupolvessa. Erisukulinjaiset nartut yhdistyvät urosten käytöllä yhdeksi ryhmäksi. Lähestymistapa ei anna koko kuvaa jalostukseen käytettyjen koirien määrästä, niiden sukulaisuussuhteista eikä tehdyistä yhdistelmistä. Kaikkien Suomessa jalostukseen käytettyjen koirien sijoittaminen sukukarttaan antaisi runsaasti lisätietoa siitä, kuinka paljon eri linjoja on käytetty.

Suomessa rhodesiankoirien geenipohjaa voidaan pitää kohtuullisen monipuolisena populaation kokoon nähden. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa on käytetty osaltaan samoja sukulinjoja kuin Suomessa, joskin kaikissa näissä maissa on myös eri verilinjoista polveutuvia koiria.

4.3 Luonne ja käyttöominaisuudet

Luonteeltaan rhodesiankoira on rohkea, mutta ei hullunrohkea, ja tämän vuoksi rotu saavutti aikoinaan leijonan- ja leopardinmetsästäjien vankkumattoman suosion. Rhodesiankoira on metsästystavaltaan pysäyttävä koira, joka ärsytti ja väsytti saaliseläimen mahdollistaen metsästäjän pääsyn ampumaetäisyydelle. Rhodesiankoira on myös tarmokas, toiminnallinen ja uskollinen. Se on pidättyväinen vieraita kohtaan, mutta se ei saa olla aggressiivinen tai arka. Rhodesiankoira on erityisesti nuorena aktiivinen ja tarvitsee paljon virikkeitä kehittyäkseen tasapainoiseksi koiraksi.

Koska rhodesiankoira on itsenäinen ja itsepäinen, mutta silti herkkä, on sitä pennusta lähtien kasvatettava kärsivällisesti, määrätietoisesti ja johdonmukaisesti malttia ja usein myös oveluutta käyttäen. Rhodesiankoiran luonteesta johtuen se ei ole paras mahdollinen aloittelijan rotu.

Vuonna 2005 tehdyssä, vuosina 2000-2002 syntyneiden koirien omistajille suunnatussa käytökyselyssä 34/37 (92 %) kyselyyn vastanneista ilmoitti olevansa tyytyväinen rotuvalintaansa, kolme vastasi kyllä ja ei. Tyytymättömyyttä aiheutti yhden koiran vilkkaus ja toisella koiralla voimakkaat hormonit, nirsoudesta johtuva motiivoinnin hankaluus sekä voimakas vartiointivietti. Kolmas koira käyttäytyi hieman liian suojelevasti, jos aikuisia ei ole paikalla. Koiraa kuvattiin myös turhan vilkkaaksi ja läheisriippuvaiseksi. Kahdeksantoista koiran omistaja (49 %) ilmoitti välttävänsä joutumista tiettyihin tilanteisiin. Vältettäviä tilanteita olivat mm. pienet koirat, samaa sukupuolta olevat koirat, koirakontaktit kytkettynä ollessa, vieraat koirat koirapuistossa, toistuva ampuminen ja ilotulitukset sekä vapaana oleminen riistarikkailla alueilla ja narttujen juoksuhaajujen aikaan (urokset). Parin koiran omistaja kertoi varovansa kohtaamisia lasten ja/tai vieraiden ihmisten kanssa lähinnä koiran mahdollisen rajuuden vuoksi. Yhteensä 12 koiraa (32 %; 7 urosta ja 5 narttua) vahtii reviiirään voimakkaasti.

Rhodesiankoiria on luonnetestattu Suomessa epävirallisella ruotsalaisella testillä yhteensä 51 kappaletta vuosina 2002, 2004 ja 2005. Testeistä yksi keskeytettiin. Luonnetestien tulokset on kerätty taulukkoon tämän jalostuksen tavoiteohjelman liitteeksi. Luonnetestiin osallistuneista koirista 22:lla rohkeus (kyky voittaa pelkonsa ja lähestyä pelon aiheuttajaa) oli suuri tai kohtuullinen, asteikolla olematon, merkityksetön, pieni, kohtuullinen, suuri ja hyvin suuri. Terävyys arvioitiin 40 koiralla pieneksi tai kohtuulliseksi. Kaksi koiraa osoitti liioiteltua aggressiivisuutta, kaksi koiraa osoitti vain joitakin yksittäisiä aggressiivisia signaaleja ja kuusi ei näyttänyt lainkaan aggressiota/kykyä vihastua. Kohtuullisen kovaksi tai hieman pehmeäksi arvioitiin yhteensä 32 koiraa. Kovia tai erittäin kovia koiria ei ollut lainkaan. Kovuus määritellään testissä koiran kyvyksi palautua negatiivisista

muistikuvista siten, että ne eivät alenna koiran toimintakykyä. Harrastuskäytön kannalta tärkeä keskittymiskyky oli hyvä tai erittäin hyvä 35 koiralla.

Suomessa virallisella palveluskoirien luonnetestillä on testattu yhteensä 13 rhodesiankoiraa, joten testattujen koirien määrä on vielä liian pieni yhteenvedon laatimiseksi. Lisäksi ruotsalaiseen nuoren koiran luonnekuvaukseen on osallistunut 23 koiraa. Näistä kaksi luonnekuvausta keskeytettiin. Rhodesiankoirien luonneominaisuuksia ja käyttäytymistä pyritään seuraamaan myös jalostustoimikunnan vuosittaisilla, tietyille ikäryhmille suunnatuilla käytöskyselyillä.

Ruotsalaisten rhodesiankoirien luonnetestitulokset on esitetty liitteenä sekä taulukossa että graafisessa muodossa.

Suomessa rhodesiankoira kuului aluksi seurakoiraryhmään. Vuoden 1994 alusta rotu siirtyi kuuluvaksi FCIn ryhmään 8 vesikoirat ja noutajat ja vuoden 1995 alusta se siirtyi ryhmään 6 ajavat koirat. Rhodesiankoira on aktiivinen sekä älykäs ja sen koulutettavuus on hyvä. Rhodesiankoiran sanotaan olevan hyvä yhteistyökumppani, mutta ei käskyjä noudattava orja. Suomessa rotua on käytetty mm. tottelevaisuuskokeissa, MEJÄssä, rata- ja maastajuoksussa, pelastuskoiratoiminnassa, PK-haussa sekä -jäljellä ja agilitysissa. Rodulle on myönnetty MEJÄ-koeoikeudet vuonna 1997 ja PK-oikeudet vuonna 1999.

Rodun yleisin käyttötarkoitus Suomessa on seura- ja harrastuskoirana toimiminen. Vuonna 2005 tehdyssä, käytöskyselyssä 54 % (20/37) koirien omistajista vastasi hankkineensa koiransa harrastuskoiraksi. Monissa maissa rhodesiankoiraa käytetään myös vahtikoirana ja metsästyksessä ajamassa mm. villisikaa, villivuolta, kengurua, leopardia, puumaa ja hirveä. Etelä-Afrikassa mm. Krugerin kansallispuistossa rhodesiankoiria on riistanvartijoiden työkoirina.

Rhodesiankoirien käyttö- ja harrastustuloksia on koottu alla olevaan taulukkoon viiden viimeisen vuoden ajalta.

Harrastus/tulos	2001	2002	2003	2004	2005
MEJÄ					
- Osallistuneet koirat			2	4	4
- AVO-tulos			2	6	4
- VOI-tulos					3
TOKO					
- Osallistuneet koirat	2	1	3	4	7
- ALO-tulos	2	1	4	8	10
- AVO-tulos	2		1	3	13
- VOI-tulos				1	4
PK-lajit					
- Osallistuneet koirat	1		2	6	2
- PAKK-tulos	1		1	5	1
- AD-tulos			1		
- PAJÄ1-tulos				1	
- valjakkohiihtotulos					1
Maastajuoksu					
- Osallistuneet koirat	9	9	9	16	18
- SA-tulokset	20	20	14	43	67
Ratajuoksu					
- Osallistuneet koirat	7	4	11	10	7
- hyväksytyt kilpailusuoritus	22	7	27	35	15
Agility					
- Osallistuneet koirat	3	1	4	1	4
- serti 1-luokassa	3	1	3	1	4
- serti 2-luokassa			1		1
Näyttely					
- osallistumiset 1)	270	397	415	598	588
- FIN MVA 2)	8	8	13	13	14

1) Luvut sisältävät ulkomaalaiset osallistujat sekä virallisten näyttelyiden pentuluokkiin osallistuneet koirat.

2) Luvut sisältävät vain Suomessa rekisteröityjen koirien FIN MVA –tulokset

Taulukkoon kerättyjä eri lajien suorituksia ei ole tarkoitus verrata keskenään vaan ne havainnollistavat harrastavien koirien ja erilaisten suoritusten määrää.

4.4 Terveys

Rotu on verrattain terve ja tilanne pyritään säilyttämään vähintäänkin yhtä hyvänä myös tulevaisuudessa.

4.4.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja rajoitukset

Pentueen molempien vanhempien on oltava virallisesti lonkka- ja kyynärkuvattu Suomen Kennelliiton hyväksymällä tavalla, jotta pennut voidaan rekisteröidä. Ulkomaalaisilta (pysyvästi ulkomailla asuivilta) uroksilta kyynärkuvauslausuntoa ei vaadita. Lonkka- ja kyynärkuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 18 kuukautta.

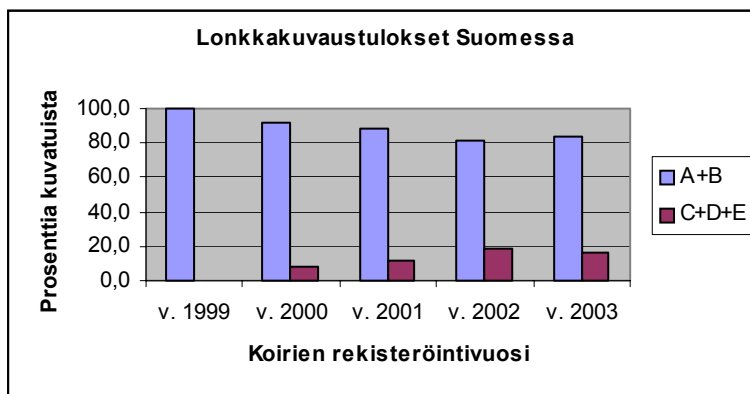
Virallisten röntgentutkimusten tulokset

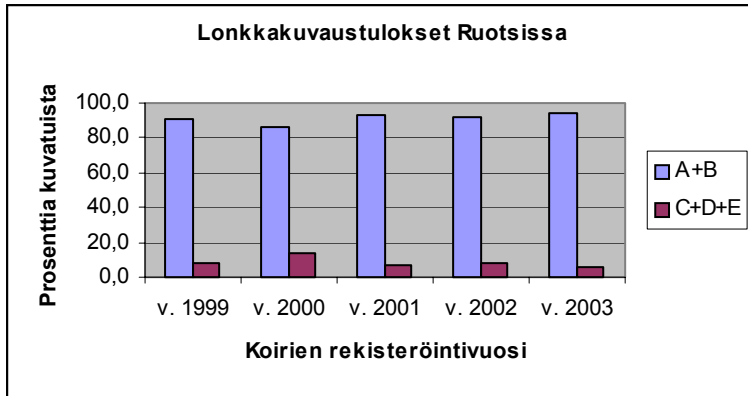
Lonkkakuvaustulokset 142:stä vuosina 1999–2004 rekisteröidystä rhodesiankoirasta.

Syntymä- vuosi	Rekiste- röityjen määrä	Kuvattu- jen määrä	Kuvattuja rekisteröi- dyistä (%)	Lonkkakuvaustulos				
				A koiraa (%)	B koiraa (%)	C koiraa (%)	D koiraa (%)	E koiraa (%)
1999	28	12	42,9	9 (75,0)	3 (25,0)	0	0	0
2000	71	26	36,6	13 (50,0)	11 (42,3)	2 (7,7)	0	0
2001	42	17	40,5	9 (52,9)	6 (35,3)	1 (5,9)	1 (5,9)	0
2002	51	34	66,7	20 (58,8)	8 (24,2)	4 (11,8)	2 (5,9)	0
2003	85	47	55,3	21 (44,7)	18 (40,9)	7 (14,9)	1 (2,1)	0
2004	81	6	7,4	5	1	0	0	0
Yhteensä	358	142	39,7	77 (54,2)	47 (33,1)	14 (9,9)	4 (2,8)	0

Vain vuonna 2002 rekisteröidyistä koirista on lonkkakuvattu yli 60 %. Vaikka lonkkakuvattujen koirien määrät ovat kohtuullisen pieniä tulokset näyttävät olevan huonompia nuoremmilla koirilla. Käytettävissä olevan tiedon perusteella terveiden tulosten (tulos A tai B) osuus on laskenut vuonna 1999 rekisteröityjen 100 %:sta vuonna 2003 rekisteröityjen 85,6 %:iin. Samana aikana A-tulosten osuus on laskenut 75,0 %:sta 44,7 %:iin. Suuri koko ja erityisesti varhain kehittyvä massa saattavat altistaa lonkkavioille. Luotettavamman kuvan saamiseksi suurempi osa rhodesiankoirista tulisi lonkkakuvata, jolloin yksittäisen kuvattun koiran tuloksen merkitys ei muodostuisi prosentuaalisesti selvästi suuremmaksi kuin mitä sen tulisi olla huomioiden koirakannan koko. Tavoitteeksi asetetaan, että kaikki rhodesiankoirat lonkkakuvataan.

Suomessa ja Ruotsissa rekisteröityjen rhodesiankoirien lonkkakuvaustulokset graafisesti esitettynä.

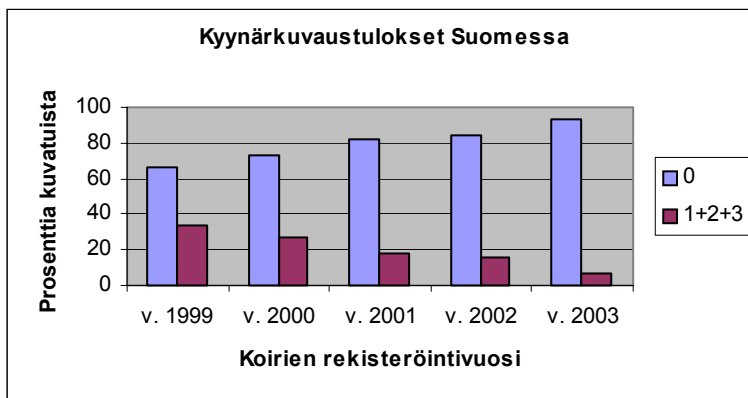

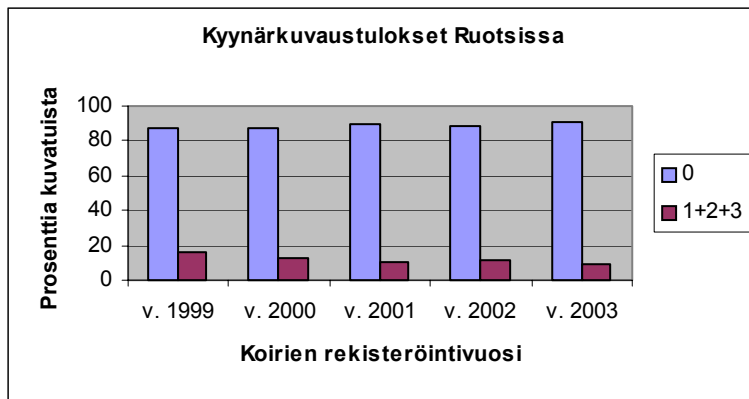
Kyynärkuvaustulokset 142:stä vuosina 1999–2004 rekisteröidystä rhodesiankoirasta.

Syntymä- vuosi	Rekisteröity- jen määrä	Kuvattu- jen määrä	Kuvattuja rekisteröi- dyistä (%)	Kyynärkuvaustulos			
				0 koiraa (%)	1 koiraa (%)	2 koiraa (%)	3 koiraa (%)
1999	28	12	42,9	8 (66,7)	4 (33,3)	0	0
2000	71	26	36,6	19 (73,1)	6 (23,1)	1 (3,8)	0
2001	42	17	40,5	14 (82,4)	2 (11,8)	1 (5,9)	0
2002	51	34	66,7	29 (85,3)	4 (12,1)	0	1 (2,9)
2003	85	47	55,3	43 (91,5)	4 (6,8)	0	0
2004	81	6	7,4%	6	0	0	0
Yhteensä	358	142	39,7 %	119 (83,8)	19 (14,1)	2 (1,4)	1(0,7)

Vain vuonna 2002 syntyneistä koirista on kyynärkuvattu yli 60 %. Terveiden tulosten (tulos 0) osuus on kasvanut jatkuvasti vuonna 1999 syntyneiden 66,7 %:sta vuonna 2003 syntyneiden 91,5 %:iin. Kyynärkuvaustulosten kehitystä voidaan siis saatavilla olevan tiedon perusteella pitää erittäin hyvänä. Rhodesiankoira on melko kookas ja edestä raskas rotu, joten nolaa huonommat kyynärät saattavat aiheuttaa merkittävää haittaa koirille ja rajoittaa niiden harrastuskäyttöä. Kuvattujen koirien lukumäärät ovat kohtuullisen pieniä ja luotettavamman kuvan saamiseksi suurempi osa rhodesiankoirista tulisi kyynärkuvata. Tavoitteeksi asetetaan, että kaikki rhodesiankoirat kyynärkuvataan.

Suomessa ja Ruotsissa rekisteröityjen rhodesiankoirien lonkkakuvaustulokset graafisesti esitettynä.

4.4.2 Muut Suomessa rodulla todetut sairaudet

Dermoid sinus

Pentueissa esiintyy dermoid sinusta. Se on yhteydessä rodunomaiseen sikiönkehityshäiriöön, jonka johdosta rodulla on sille tyypillinen ridge. Dermoid sinus on alkionkehityksen aikana muodostuva neuraalikanavan umpeutumishäiriö. Se on ihon epiteelikudosten muodostama putkimainen yhteys syvempiin kudoksetuksiin ja esiintyy yleensä selkärangan alueella. Putkeen kerääntyy eritteitä mikä altistaa koiran vakaville ja invalidisoiville infektiolle. Pentueseurannoissa kasvattajien antamien tietojen mukaan (2000-2004 syntyneet pentueet) noin 4 %:lla pennuista todettiin dermoid sinus.

Pentueet tulee tutkia dermoid sinusten varalta heti syntymän jälkeen ja yhä uudelleen pentujen luovutukseen asti. Dermoid sinus tuntuu sormin tunnusteltaessa kireänä putkimaisena säikeenä nahan ja lihaskerrostien välillä. Se sijaitsee yleisimmin niskan alueella ridgen yläpuolella, mutta se voi olla myös lantion alueella lähellä hännän tyvää. Satunnaisesti dermoid sinus voi sijaita myös hännässä tai varsinaisen ridgen alueella. Pennut, joilla todetaan dermoid sinus, suositellaan lopetettavaksi. Koira jolta dermoid sinus poistetaan kirurgisesti, tulee EJ-rekisteröidä. Dermoid sinuksen tarkka periytyminen ei ole tiedossa. Ilmeisesti vika ei kuitenkaan siirry yhden peittyvästi ilmenevän geenin kautta vaan taustalla on useampia geenejä.

Immunologiset sairaudet

Rodulla on jonkinasteisia allergioita tai atooppisia oireita. Allergiataipumuksella on todennäköisesti perinnöllinen tausta vaikka periytymistapaa/tapoja ei tiedetäkään. Jalostustoimikunnan vuonna 2004 tekemän terveystarkastuksen vastausten perusteella ainakin erilaiset iho-ongelmat näyttäisivät olevan yleistymässä rodussa. Yhdistys pyrkii edelleen kartoittamaan allergioiden esiintymistä suomalaisissa koirissa.

Kilpirauhasen vajaatoimintaa eli hypotyreoosia on Suomessa todettu muutamia tapauksia. Yhdysvalloissa kilpirauhasen vajaatoimintaa esiintyy ilmeisesti enemmän ja siellä koirien kilpirauhashormonitasoja testataan. Jalostuskäyttöön aiotut koirat testataan Euroopassa ainakin Saksassa. Rhodesiankoirilla kasvuvaiheen jälkeen ilmenevän vajaatoiminnan muodon arvellaan aiheutuvan tulehdusreaktiosta, joka saa aikaan terveen kilpirauhas kudoksen surkastumisen ja estää siten tyroksiinihormonin muodostumisen. Sairauden periytymistapaa ei tunneta.

Suomessa on todettu yksittäisiä tapauksia sikaripunkin yleistynyttä muotoa (yleistynyttä demodikoosia), autoimmuunista hemolyyttistä anemiaa (AIHA, IMHA), discoid lupus erythematosusta (DLE, läiskäinen punahukka), pigmentin katoamista laikkuina (valkopälvi, vitiligo), kynsien irtoamista, sokeritautia (diabetes mellitus) ja immuunijärjestelmän syöpiä (lymfooma, leukemia).

Immunologiset sairaudet aiheuttavat merkittävää haittaa koirille ja rajoittavat koirien sekä niiden omistajien elämää ja harrastuksia. Nämä sairaudet vaativat usein jatkuvaa aktiivista ja monipuolista hoitoa. Vaikka osa diagnosoimisen lisääntymisestä todennäköisesti johtuu tietoisuuden lisääntymisestä ja koirakannan kasvusta immunologiset sairaudet vaikuttavat olevan yleistymässä ja niiden esiintymistä seurataan terveystarkastusten avulla. Koska immunologiset sairaudet puhkeavat tyypillisesti pentuiän jälkeen ja siten pentueseurannan palauttamisen jälkeen, on toivottavaa, että kasvattajat erikseen ilmoittaisivat tietoonsa tulleista tapauksista jalostustoimikunnan sihteerille.

Korvanlehtien reunojen kuivuminen, halkeilu ja haavat

Joillakin rhodesiankoirilla esiintyy varsinkin talvella korvanlehtien reunojen kuivumista, halkeilua ja verta vuotavia haavoja, jotka eivät tahdo parantua. Ongelma on ollut rodun harrastajien tiedossa jo pitkään ja sen on uskottu johtuvan melko suurista ja ohuista korvanlehdistä. Muutamalla koiralla ongelman aiheuttajaksi on diagnosoitu vaskuliitti (verisuonitulehdus), joka on immunologinen sairaus. Tietoa siitä, onko vaskuliitti näillä koirilla syy vai seuraus, ei ole. Tarkemman kuvan saamiseksi jalostustoimikunta järjestää kyselyn koirien omistajille.

Epilepsia

Epilepsiaa on todettu yksittäisiä tapauksia. Rhodesiankoirilla esiintyvän muodon mahdollista kuulumista autoimmuunisairauksiin ei ole tutkittu, mutta taipumus vaikuttaa perinnölliseltä.

Tukirangan muutokset

Rodulla on jonkin verran tukirangan muutoksia mm. välimuotoisia selkänikamia (esim. lannenikamassa rintanikaman piirteitä tai päinvastoin). Muutokset ovat löytyneet joko lonkkakuvauksen tai koiran selkäoireiden syyn selvittelyn yhteydessä. Muutosten kliinisestä merkityksestä ei kuitenkaan ole tarkkaa tietoa ja tilannetta kannattaa seurata tarkoin. Suositeltavaa olisi, että koirien selkiä ja mahdollisesti myös häntiä kuvattaisiin virallisten röntgenkuvauksen yhteydessä tilanteen tarkemmaksi kartoittamiseksi. Terveyskyselyssä vuonna 2004 raportoitiin erilaisia ortopedisia ongelmia 8/36 koiralla.

Muita rodussa esiintyviä vikoja

Rhodesiankoirilla on todettu jonkin verran hammaspuutoksia, yläpurentaa, kivesvikoja, häntämutkia ja napatyriä (kutakin vikaa alle 5 %:lla koirista). Ylimääräisiä ripsiä luomien sisäpuolella (ectopic cilia), sisään- tai ulospäin kääntyneitä silmäluomia (entropium, ektropium) sekä ruokatorven laajentumaa (megaesophagus) on ollut yksittäisiä tapauksia.

4.4.3 Yhteenvedo rodulla muissa maissa tai kirjallisuudessa kuvatuista sairauksista

Ruotsissa dermoid sinusten yleisyyttä ja periytymistapaa on pyritty selvittämään tieteellisessä tutkimuksessa (Hillbertz, 2005). Ruotsalaisten kasvattajien antamien tietojen mukaan dermoid sinus/sinuksia todettiin 36 %:ssa pentueista. Syntyvistä pennuista 8-10 %:lla arvioitiin olevan dermoid sinus. Artikkelissa päädyttiin esittämään, että dermoid sinusten takana olisi yksi päägeeni, jonka toimintaan vaikuttaa modifioivia geenejä dermoid sinuksen kehityksen aikana.

Yhdysvalloissa rhodesiankoirien terveystilanteesta pidetään yllä kaikkien saatavilla olevaa tietokantaa osoitteessa http://rrcus.org/assets/html/about/health_genetics/96health_update.htm. Sen mukaan kolme yleisintä sairautta/ongelmaa ovat ridgettömyys (10,6 %), kilpirauhasen vajaatoiminta (5,8 %) ja dermoid sinus (4,8 %).

4.5 Ulkomuoto

Tämän tavoiteohjelman liitteenä on rhodesiankoiran virallinen rotumääritelmä ja sen tulkinta. Olennainen asia ulkomuodossa on sopusuhtainen ja terve rakenne ja sen mukanaan tuomat tehokkaat ja maatavoittavat liikkeet. Koiran ryhdin tulee ilmentää itsevarmaa ja omanarvontuntoista luonnetta. Ridgen tulee olla rotumääritelmän mukainen. Jalostustoimikunnan kasvattajilta saamien pentueseurantatietojen mukaan (vuodet 2000-2004) noin 10 % pennuista syntyy ridgettöminä ja lisäksi noin 13 % ridge-virheellisinä.

Pään oikeat mittasuhteet ovat 1:1:1:1 (kuonon pituus:kallon pituus:kallon leveys:kallon syvyys). Alaleuan vahvuuteen, kuono-osan syvyyteen sekä silmien alusten täyttyneisyyteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Lyhyet ja kevyet kuono-osat ovat yleistyneet.

Rhodesiankoiran kaulan ja huulien tulisi olla kuivat.

Rungon mittasuhteisiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Rungon pituuden tulee muodostua tilavasta, syvästä ja pitkästä rintakehästä, ei pitkästä lanneosasta. Selkälinjaan sekä luuston vahvuuteen tulee myös kiinnittää huomiota. Rhodesiankoiran raajaluuston tulee olla sopusuhtainen, ei mastiffimaisen raskas, mutta ei myöskään vinttikoiramaisen kevyt.

Luisut, lyhyet ja pysyt lantiot sekä pitkät lanneosat ovat yleisiä. Pystyt lavat sekä lyhyet olkavarret ovat edelleen varsin yleisiä vaikkakin kehitys on ollut oikeasuuntaista.

Löysät ja pitkävarpaiset kypälät ovat yleisiä. Kypälän tulee olla tiivis ja päkiöiden paksut ja joustavat. Pystyt ja joustamattomat välikämmenet ovat yleisiä.

Rhodesiankoira on kestävä ja tehokasaskelinen ravaaja. Sen liikkeiden tulee olla maatavoittavat ja vaivattomat. Liikkeiden osalta kehitys on ollut hyvä.

Rodussa esiintyvä lyhyitä, heikkoja ja kiertyviäkin häntiä.

Kaikki vehnän värit ovat samanarvoisia vaaleasta punaiseen.

Suurikokoisten ja/tai nopeasti kehittyvien koirien jalostuskäyttöä ei tulisi terveydellisten riskien vuoksi suosia. Rodun jalostuksessa on muistettava rodun alkuperäinen käyttötarkoitus. Ylisuuri ja/tai raskas tai vastavuoroisesti liian kevytrakenteinen rhodesiankoira ei kykene toimimaan oikealla tavalla nopealiikkeisen ja voimakkaan suurriistan metsästyksessä. Rodun edustajan tulee ilmentää tasapuolisesti niin ketteryyttä, voimaa kuin kestävyttäkin. Koiran lihasten tulee olla pitkiä, ei voimakkaan ulkonevat eikä ylikehittyneet.

5 YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Lonkka- ja kyynärkuvattujen koirien lukumäärät ovat pieniä ja luotettavamman kuvan saamiseksi aiempaa suurempi osa rhodesiankoirista tulisi kuvata. Saatavissa olevan tiedon perusteella kyynärdysplasian määrää näyttäisi olevan vähentymässä. Terveiden tulosten (tulos 0) osuus on kasvanut vuonna 1999 rekisteröityjen 66,7 %:sta vuonna 2003 rekisteröityjen 93,2 %:iin. Toisaalta lonkkadysplasia vaikuttaa yleistyneen. Terveiden tulosten (tulos A tai B) osuus on laskenut vuonna 1999 rekisteröityjen 100 %:sta vuonna 2003 rekisteröityjen 84,1 %:iin.

PEVISAan kuulumattomista sairauksista on vieläkin vaikeampi saada hyvää kokonaiskuvaa, koska esiintyneistä tapauksista ei ole saatavissa systemaattisesti kerättyä tietoa ja tilastoja. Rodun kanta on kasvanut voimakkaammin vasta vuodesta 2000 alkaen, jolloin rekisteröitiin ensimmäisen kerran yli 50 koiraa. Erityisesti erilaisten immunologisten sairauksien ja tukirangan muutosten esiintymiseen tulee kiinnittää huomiota.

6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT

6.1 Visio

Rhodesiankoiran alkuperäinen käyttötarkoitus on ollut pysäyttävänä metsästyskoirana toimiminen, myöhemmin sitä on käytetty myös vahtikoirana. Nykyisin rhodesiankoirat ovat yleensä seura- ja harrastuskoiria. Mikäli rodun terveystilanne on tulevaisuudessa hyvä ja luonne sekä rakenne pystytään pitämään rotumääritelmän mukaisina, tulee rodun käyttö harrastuskoirana edelleen lisääntymään. Rotumääritelmän mukainen yksilö soveltuu moniin eri harrastuksiin eikä rodun luonnetta tai rakennetta pidä pyrkiä muuttamaan siten, että se vastaisi paremmin jonkin yksittäisen harrastuksen asettamia vaatimuksia. Erityisesti peittyvästi ja monitekijäisesti periytyvien sairauksien yleistymisen estämiseksi jalostukseen tulisi käyttää enemmän populaatioon uusia linjoja tuovia yksilöitä.

6.2. Rotua harrastavan yhdistyksen tavoitteet

6.2.1 Yleiset tavoitteet

Yhdistyksen tavoitteena on edistää rhodesiankoirien oikeaa luonnetta sekä hyvää terveyttä ja käyttöominaisuuksia. Jalostuksen tavoiteohjelmalla pyritään ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen tai sairauksien leviäminen, jotka lyhentävät koiran elinikää tai aiheuttavat sen elämän laadun heikentymistä.

Yhdistyksen tavoitteena on, että kaikki rhodesiankoirat lonkka- ja kyynärkuvataan ja kuville haetaan Suomen Kennelliiton virallinen lausunto. Koirien omistajien toivotaan vastaavan aktiivisemmin käytös- ja terveystarkastuksiin. Tavoitteena on saada kasvattajilta ja koirien omistajilta tietoa rodussa myös harvoissa yksilöissä ilmenevistä sairauksista.

Rodun terveystilannetta kotimaassa sekä mahdollisuuksien mukaan ulkomailla pyritään seuraamaan aktiivisesti. Jalostustoimikunnan tavoite on kehittää tiedonhankintamenetelmiä ja seurantaa sekä toteuttaa aiempaa tehokkaampaa tiedotusta esiintyvistä terveysongelmista.

Jalostustarkastuksia järjestetään säännöllisesti ja niiden arvostusta kasvattajien keskuudessa pyritään parantamaan. Tavoitteena on kaikkien siitokseen käytettävien koirien jalostustarkastaminen ja luonnetestaus/-kuvaus. Jalostustoimikunta pyrkii järjestämään myös jälkeläiskatselmuksia.

Rodun kokonaistilanteen arviointi edellyttää avointa keskustelua ja tietojen saantia kokonaisista pentueista pikemminkin kuin yksittäisistä koirista.

Rodun tunnettavuuden lisääminen sekä todenperäisen tiedon levittäminen ovat yhdistyksen ja sen jalostustoimikunnan tavoitteita.

6.2.2 Geenipohjan laajuus

Jalostusyhdistelmissä pyritään mahdollisimman suureen monipuolisuuteen, turvaamaan laaja jalostuspohja ja estämään perinnöllisten ongelmien yleistymisen rodussa. Suositeltu koirakohtainen enimmäispentuemäärä on kolme pentuetta. Urosta voidaan kuitenkin perustellusta syystä käyttää jalostukseen tämänkin jälkeen vähintään kolme sukupolvea kolmen ensimmäisen pentueen jälkeen.

Koirien tuonnissa ja valittaessa ulkomaalaisia koiria jalostuskäyttöön pyritään huomioimaan tuotavan koiran taustat ja maahamme aiemmin tuodut linjat. Tuonneilla on tarkoitus pyrkiä mahdollisimman hyvälaatuiseen ja eri linjoihin pohjautuvaan siitosmateriaaliin. Sukusiitosta ja matadorijalostusta on vältettävä. Mahdollisuuksien mukaan on selvitettävä, että tuontikoirien taustat ovat terveet.

6.2.3 Terveys

Siitokseen tulisi käyttää mahdollisimman terveitä yksilöitä. Vakavaa perinnöllistä sairautta tai virhettä periyttävää koiraa ei tule käyttää siitokseen. Toistuvasti sairastelevaa koiraa ei tule käyttää siitokseen.

Koirat tulee lonkkakuvata virallisesti eikä koiraa, jolla on C-astetta vakavampi lonkkanivelen dysplasia suositella käytettäväksi siitokseen. Yhdistelmässä, jossa toinen koiraa on lievästi lonkkavikainen tulisi toisen olla lonkkitaan terve. Koska tervelonkkaisten koirien osuus kannasta on todennäköisesti pienenemässä, myös ulkomaalaisten kuten kotimaistenkin koirien ja mahdollisuuksien mukaan niiden vanhempien ja/tai pentuesisarusten kuvaustuloksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Koirat tulee virallisesti kyynärkuvata eikä koiraa, jolla on 1. astetta huonommat kyynärnivelet suositella käytettäväksi siitokseen. Koska kyynärkuvauksia ei edelleenkään tehdä monissa maissa ja kuvien arviointikriteereissä on suuria maakohtaisia eroja, ulkomaisilta jalostukseen käytettäviltä uroksilta ei ole tarkoituksenmukaista vaatia kyynärtutkimustulosta jalostuskannan kaventumisen vuoksi.

Röntgenkuvissa sivulöydöksinä havaittavista tukirangan muutoksista toivotaan tehtävän ilmoitus jalostustoimikunnan sihteerille.

Immunologiset sairaudet on huomioitava jalostusvalintoja tehtäessä. Kahta ongelmataustaista koiraa ei tule yhdistää keskenään. Vakavasti allergista tai muulla tavalla sairasta koiraa ei tule käyttää siitokseen.

Jos koiralla on kilpirauhasen vajaatoimintaan sopivia oireita, tulee se tutkia ja ilmoittaa mahdollinen varmistunut hypotyreoosi jalostustoimikunnalle. Hypotyreoosia sairastavaa koiraa ei tule käyttää siitokseen.

Kun koiraa on käytetty siitokseen, seurataan sen jälkeläisten kehitystä ennen koiran mahdollista uutta siitoskäyttöä. Tämä on erityisen tärkeää myöhemmällä iällä ilmenevien sairauksien vähentämiseksi.

Koiraa jolla on todettu dermoid sinus, ei saa käyttää siitokseen.

Ridgettömät, ridge-vialliset, värivirheelliset ja pennut, joilla on purentavika, kivesvika, häntämutka tai (poistettu) dermoid sinus, tulee rekisteröidä EJ-rekisteriin ja myydä halvemmalla kauppahinnalla kuin edellä mainittujen ominaisuuksien suhteen virheettömät pennut.

6.2.4 Luonne

Rhodesiankoira on alunperin metsästys- ja vahtikoira. Kumpikin tehtävä edellyttää koiralta itsenäisyyttä ja rohkeutta. Jalostusvalinnoissa tulee kiinnittää erityistä huomiota rodun luonteeseen. Yksilöitä jotka ovat arkoja tai aggressiivisia ja/tai joilla on huono palautumiskyky, ei tulisi käyttää jalostukseen. Jalostusvalinnoissa tulisi pyrkiä käyttämään luonnetestattuja/-kuvattuja koiria.

6.2.5 Ulkomuoto

Ulkomuodon osalta on tavoitteena yhtenäistää tyyppiä kuitenkin geenipohjaa liiaksi kaventamatta. Lisäksi pyritään välttämään hylkääviä ulkomuotovirheitä.

Jalostuksessa käytettävien koirien ja syntyvien pentujen odotettavissa olevan koon tulee olla rotumääritelmän puitteissa. Ulkomuodossa pyritään sopusuhtaiseen ja lioittelemattomaan rakenteeseen.

Jalostusvalinnoissa tulisi pyrkiä huomioimaan kaikkien rotumääritelmän mukaisten vehnänvärien säilyttäminen. Mahongin väri ja nokisuus ovat virheitä. Mustat karvat ovat sallittuja vain kuonossa, korvissa ja hännän päässä.

6.2.6 Käyttöominaisuudet

Rhodesiankoiraa käytetään monipuolisena harrastuskoirana mikä edellyttää tasapainoista luonnetta ja hyvää terveyttä. Jalostuksessa tulee käyttää luonteeltaan ja rakenteeltaan terveitä koiria. Jalostuksessa tulee muistaa rodun alkuperäinen käyttötarkoitus ja liian suuri- tai pienikokoisten, raskas- tai kevytrakenteisten koirien jalostuskäyttöä tulee välttää.

6.3 Rotua harrastavan yhdistyksen strategia

PEVISAan kuuluvia sairauksia seurataan ja tarvittaessa PEVISA:n vaatimuksia muutetaan. Luotettavamman tiedon saamiseksi täytyy suurempi osa kustakin ikäluokasta lonkka- ja kyynärkuvata. Jalostustoimikunta tiedottaa kasvattajille rodussa esiin tulevista PEVISAan kuulumattomista sairauksista, joilla voi olla merkitystä jalostusvalinnoissa. Terveystilannetta seurataan koirien omistajille lähetettävien kyselyiden avulla.

Rhodesiankoirien luonteiden ja käyttöominaisuuksien seuraamiseksi omistajia kannustetaan harrastamaan koiriensa kanssa. Tiedon keräämisen kannalta on tärkeää, että koirat käyvät kokeissa, luonnetesteissä/-kuvauksissa ja jalostustarkastuksissa. Innostuksen herättämiseksi ja ylläpitämiseksi yhdistys järjestää erilaisia tapahtumia (mm. luonnetestejä, jalostustarkastuksia, jälkeläiskatselmuksia, harrastetapahtumia). Käyttätymistilannetta seurataan yhdistyksen jäsenille suunnattujen kyselyiden avulla.

Yhdistyksen jalostustoimikunta tiedottaa niin kasvattajille kuin koirien omistajillekin lonkka- ja kyynärkuvausten tärkeydestä. Jalostustoimikunnan tulee pyydetessä tarjota kasvattajalle kaikki suunniteltuun yhdistelmään liittyvä hallussaan oleva jalostusvalintoihin vaikuttava tieto. Jalostustoimikunta pyrkii aiempaa aktiivisemmin tiedottamaan koiranomistajille ja kasvattajille rodun terveys- ja luonneongelmista sekä erityisesti niiden ehkäisystä.

Suomen Ridgeback -yhdistys on aktiivisesti mukana uusien ulkomuototuomareiden koulutuksessa sekä jo tuomarioikeudet saaneiden ulkomuototuomareiden jatkokoulutuksessa.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet

Eri osa-alueiden kriittiset menestystekijät, uhat ja mahdollisuudet on alla esitetty SWOT-kaaviossa.

<p>Vahvuudet</p> <p><u>Populaatio</u> Suomessa geenipohjaltaan melko monipuolinen koirien lukumäärään nähden. Kasvattajien ja jäsenistön toteuttama geenipohjan laajuuden ylläpito tuontien avulla.</p> <p><u>Luonne ja käyttöominaisuudet</u> Vastaa luonteeltaan nyky-yhteiskunnan asettamiin vaatimuksiin.</p> <p><u>Terveys</u> Rodun terveydentila verrattain hyvä.</p> <p><u>Rakenne</u> Terve ja liioittelematon peruskoiran rakenne.</p> <p><u>Rodun markkinapotentiaali</u> Monipuolinen harrastuskoira, joka soveltuu moneen eri harrastuslajiin ja on erinomainen perhekoira.</p> <p><u>Yhdistys</u> Toimii aktiivisesti niin rodun kuin jäsenistön eduksi</p>	<p>Heikkoudet</p> <p><u>Populaatio</u> Koirapopulaatio Suomessa vielä verrattain pieni ja jalostukseen käytettävien koirien ja verilinjojen määrä rajallinen.</p> <p><u>Luonne ja käyttöominaisuudet</u> Vain harva jalostukseen käytetyistä koirista on luonnetestattu/-kuvattu tai sillä on käyttötulos.</p> <p><u>Terveys</u> Tuontilinjojen osalta luotettavien terveystietojen saatavuus rajallista. Lonkka- ja kyynärkuvattujen koirien lukumäärä pieni. Lievästi lonkka- ja/tai kyynärvikaisten koirien jalostuskäyttö. Nopeasti kasvavien ja suurikokoisten koirien määrällinen lisääntyminen. Peittyvästi ja monitekijäisesti periytyvien sairauksien, yleistyminen, esim. immunologiset sairaudet.</p> <p><u>Rakenne</u> Ominaisuuksiltaan epätasainen koirakanta (mm. koko, runko, kulmaukset)</p> <p><u>Rodun markkinapotentiaali</u> Rotu vielä melko tuntematon.</p> <p><u>Yhdistys</u> Melko pieni, rajalliset resurssit.</p>
<p>Mahdollisuudet</p> <p><u>Populaatio</u> Nyky päivänä mahdollisuus verrattain helposti muodostaa kontakteja ulkomaalaisiin kasvattajiin/rodun harrastajiin, verrattain helppoa tuoda maahan uutta jalostusmateriaalia.</p> <p><u>Luonne ja käyttöominaisuudet</u> Aktiivisten harrastajien kiinnostus rotuun kasvaa, kun rotu saa enemmän tuloksia ja positiivista julkisuutta.</p> <p><u>Terveys</u> Säilyttää rodun verrattain hyvä terveys sekä karsia ilmenneitä ongelmia.</p> <p><u>Rakenne</u> Liian suurten, nopeakasvuisten ja näyttävien koirien ihannoimisen väheneminen.</p> <p><u>Rodun markkinapotentiaali</u> Monien palveluskoirarotujen nykyinen terveystilanne saa harrastajat etsimään vaihtoehtoja ei-perinteisten harrastuskoirien parista. Menestys eri koelajeissa sekä näyttelyissä innostaa ihmisiä rodun pariin.</p> <p><u>Yhdistys</u> Jäsenmäärän lisääminen suhteessa rhodesiankoirien omistajien määrään.</p>	<p>Uhat</p> <p><u>Populaatio</u> Tuonnit perustuvat jo maassa oleviin linjoihin. Jalostukseen käytetään koiria samoista verilinjoista.</p> <p><u>Luonne ja käyttöominaisuudet</u> Tuotujen linjojen ja jalostukseen käytettävien koirien luonnetesti/-kuvaus- ja käyttötulosten puuttuminen. Ulkomuodon merkityksen korostaminen, näyttelytähteyden jalostustavoitteena. Nopeakasvuisten ja massiivisten koirien määrän kasvu.</p> <p><u>Rakenne</u> Näyttävän ulkonäön tavoittelu oikean rakenteen kustannuksella.</p> <p><u>Rodun markkinapotentiaali</u> Tehdasmaisen rhodesiankoiratuotanto naapurimaissa. Vääränlaiset ihmiset löytävät rodun.</p>

6.5 Ongelmiin varautuminen

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Merkitys
Sairauksien ja muiden terveysongelmien määrän kasvaminen	Jalostukseen käytettyjen koirien pieni määrä, tuonnit samoista suku-linjoista ja matadorijalostus.	Informoidaan kasvattajia suurista sukusiitosprosentteista.	Tuonneissa kiinnitetään huomiota eri linjoihin sekä mietitään jalostusvalintojen vaikutusta pitkällä aikavälillä.	Perinnölliset sairaudet lisääntyvät, kasvatusta vaihteutuu vaihtoehtojen vähenemisen myötä.
Sairauksien ja muiden terveysongelmien määrän kasvaminen	Jalostusvalinnoissa ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota terveyteen, tuontikoirien ja ulkomaalaisten urosten taustoja ei tunneta tarpeeksi hyvin.	Pyritään keräämään ja jakamaan tietoa. Tiedotetaan aiempaa tehokkaammin kasvattajille ja pentujen ostajille esiin tulleista ongelmista.	PEVISA ja JTO, pyritään välttämään sairaiden ja kantajakoirien käyttöä, seurataan syntyneiden pentueiden terveystilannetta, kerätään tietoa kannan tilanteesta jatkuvasti.	Rodun terveydentila huononee, tulevaisuuden jalostusvalinnat vaikeutuvat, harrastuskoirana toimiminen vaikeutuu, rodun kiinnostavuus vähenee.
Jako käyttö- ja näyttökoiriin	Yksipuolinen ihannointi.	Korostetaan rodun monipuolisuutta, sama yksilö sopii niin näyttelykehiin kuin kokeisiin.	Jatkossa esim. MVA-arvoon vaaditaan käyttötulos/luonnetestitulokset.	Rotu ei enää ole rotumäärätelmän mukainen
Luonneominaisuudet heikkenevät	Ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota jalostuskoirien luonneominaisuuksiin.	Järjestetään mm. luonnetestejä/-kuvauksia ja koulutusta. Tiedotetaan pennunostajille koirien luonnetestitulosten tärkeydestä.	Aktivoidaan omistajia käyttämään koiriaan testeissä ja kokeissa, kerätään jatkuvasti tietoa kannan tilanteesta.	Rotu ei enää yhteiskuntakelpoinen eikä soveltu harrastustoimintaan.
Epärodunomaiset piirteet lisääntyvät	Verrattain nuori rotu, tiedon puute, väärät jalostusvalinnat.	Aiempaa tehokkaampi tiedonkeruu ja tiedotus.	Jalostustyön pitkäjänteisyys ja johdonmukaisuus.	Rotu ei enää rotumäärätelmän mukainen.

6.6 Toimintasuunnitelma JTON toteuttamiseksi

6.6.1 Jalostustoimikunnan kokoonpano

Jalostustoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kolme jäsentä, jotka hoitavat tehtävän yhteisvastuullisesti. Pitkäjänteisen toiminnan mahdollistamiseksi toimikunnan jäsenten vaihtuvuus pyritään pitämään vähäisenä. Jalostustoimikunnan toimintaa säätelee yhdistyksen hallituksen hyväksymä toimintaohje.

6.6.2 Jalostustoimikunnan jäsenet

Jalostustoimikunnan jäsenet ovat Suomen Kennelliiton ja Suomen Ridgeback –yhdistyksen jäseniä sekä rodun harrastajia tai kasvattajia ja kiinnostuneita rodun jalostuksesta.

Jäsenten tulee:

- olla puolueettomia ja omata tarpeellista objektiivisuutta
- olla käynyt kasvattajan ja/tai jalostusneuvojan peruskurssin tai heillä on muuten tarvittavat perustiedot
- kyetä käsittelemään asioita luottamuksellisesti
- kyetä työskentelemään ryhmässä
- haluta edistää rodun myönteistä kehitystä ja noudattaa omassa toiminnassaan ja kasvatustyössään jalostustoimikunnan toimintaohjetta ja jalostuksen tavoiteohjelmaa

6.6.3 Jalostustoimikunnan tehtävät

Jalostustoimikunnan keskeisimmät tehtävät ovat jalostuksen tavoiteohjelman laatiminen ja ylläpito, tiedon keruu ja jakaminen (terveys ja käyttäytyminen, pentueet), jalostusneuvonta, tehtyjen suositusten julkaiseminen, jälkeläisarvostelujen julkaiseminen ja poikkeuslupa-anomusten käsittely.

Jalostustoimikunnan tulee vuosittain:

- lähettää terveys- ja käytöskysely tietyn ikäisten koirien omistajille
- järjestää luonnetesti
- järjestää terveys/jalostusaiheinen luento(ja)
- järjestää jalostustarkastuksia ja jälkeläiskatselmuksia
- järjestää ulkomuototuomareiden koulutustilaisuuksia
- kannustaa koirien omistajia ja kasvattajia kuvauttamaan koiriensa/kasvattiensa lonkka- ja kyynärnivelet sekä lähettämään kuvat lausuntokierrokselle Kennelliittoon

Vuonna 2007 jalostustoimikunta lisäksi tarkastaa jalostustarkastusohjeet ja –lomakkeen.

6.6.4 Jalostuskoiralle asetettavat suositukset

Pentueen molempien vanhempien on oltava virallisesti lonkka- ja kyynärkuvattu Suomen Kennelliiton hyväksymällä tavalla, jotta pennut voidaan rekisteröidä. Ulkomaalaisilta (pysyvästi ulkomailla asuivilta) uroksilta kyynärkuvauslausuntoa ei vaadita. Lonkka- ja kyynärkuvaushetkellä koiran tulee olla täyttänyt 18 kuukautta.

Jalostusyhdistelmissä pyritään mahdollisimman suureen monipuolisuuteen. Suositeltu koirakohtainen enimmäispentuemäärä on korkeintaan kolme pentuetta. Urosta voidaan käyttää jalostukseen perustellusta syystä tämänkin jälkeen vähintään kolme sukupolvea kolmen ensimmäisen pentueen jälkeen.

Jalostukseen käytettävän rhodesiankoiran jälkeläisten määrän Suomessa ei tule ylittää 8 %:a koirakannasta. Koirakanta lasketaan edellisen vuoden loppuun kymmenen edellisen vuoden rekisteröintien kokonaismäärästä.

Jalostustoimikunta voi myöhemmin tarpeen mukaan tarkentaa näitä suosituksia.

6.6.5 Asiat joihin kiinnitetään huomiota

Narttua ei tule käyttää siitokseen ennen sen kolmatta juoksua tai ennen kuin se on täyttänyt kolme vuotta. Yli seitsemän vuotiaan nartun siitöskäyttö tulee kyseeseen vain, mikäli eläinlääkäri on tutkinut nartun eikä näe sen astuttamiselle terveydellistä estettä.

Lisäksi vaatimuksia ei täytä:

- ilman perusteltua syytä narttu, joka on yli 5-vuotias saadessaan ensimmäiset pennut
- narttu, jonka edellisen pentueen syntymästä on alle 10 kuukautta
- koira, jolla on rotumääritelmän mukaan vakavia tai hylkääviä virheitä esimerkiksi luonne

Uusintayhdistelmä ei ole suositeltava.

Kasvattajan tulee välttää tekemästä yhdistelmää, jossa molemmilla vanhemmilla on itsellään tai suvussaan samoja sairauksia.

Jalostukseen ei tule käyttää koira, jolla on C-astetta vakavampi lonkkanivelen dysplasia, 1. astetta huonommat kyynärnivelet, joka sairastelee toistuvasti, jolla on hypotyreoosi, vakava perinnöllinen sairaus tai virhe, vakava allergiatai muu vakava sairaus, röntgenkuvissa havaittuja tukirangan muutoksia tai (poistettu) dermoid sinus. Jalostukseen ei myöskään tule käyttää koira, joka on arka, aggressiivinen tai erittäin hermostunut.

Jalostukseen tulee käyttää koiria geenipohjaa laajentavasti ja suosia ulkolinjaista jalostusta, jossa yhdistelmän sukusiitosaste on 6,25 % tai vähemmän viidessä sukupolvessa laskettuna.

Kasvattajan tulee käyttää jalostukseen vain sellaisia koiria, jotka osaavat astua, antavat astua ja synnyttävät luonnollisesti. Keinosiemennyksen tulisi olla vaihtoehto ainoastaan siinä tapauksessa, että kyse on esimerkiksi ulkomailla asuvan koiran käytöstä. Kasvattajan tulee kiinnittää huomiota myös emän emo-ominaisuuksiin eikä pentunsa hoitamatta jättäneitä narttuja tulisi käyttää enää jalostukseen.

6.6.6 Uroksen omistajan vastuu

Uroksen omistajalla on aina päätösvalta uroksensa käytöstä. Uroksen omistajan ei tule antaa urostaan huonokuntoiselle tai epätyypilliselle nartulle. Hänen tulee myös varmistaa, että astutettava narttu täyttää jalostuksen tavoiteohjelmassa kuvatut jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset (kappaleet 6.6.4 ja 6.6.5).

Uroksen omistajan tulee luovuttaa uroksensa astutukseen ainoastaan sellaiselle nartulle, joka täyttää jalostuksen tavoiteohjelman vaatimukset.

Uroksen omistajan tulee poistaa uros jalostuksesta, mikäli sen todetaan periyttävän runsaasti jotakin virhettä tai sairautta.

Uroksen omistajan on osaltaan huolehdittava ettei uroksen pentuemäärä ylitä Suomessa kolmea pentuetta. Urosta voidaan käyttää jalostukseen perustellusta syystä tämänkin jälkeen vähintään kolme sukupolvea kolmen ensimmäisen pentueen jälkeen.

6.6.7 Näyttelysuositus/ulkomuodon arviointi

Jalostukseen käytettäväksi hyväksytään koira, joka on palkittu virallisessa näyttelyssä vähintään laatuarvosanalla erittäin hyvä (punainen nauha). Olisi suositeltavaa, että jalostukseen käytettävät koirat olisi jalostustarkastettu hyväksytysti.

6.6.8 Koiran kauppa ja kasvattajan vastuu

Kasvattajan velvollisuus on pyrkiä löytämään pennuille mahdollisimman hyvät ostajat. Rhodesiankoiraa ei tulisi myydä täysin kokemattomalle henkilölle. Kasvattajan tulee antaa ostajalle kirjalliset ja suulliset ohjeet pennun ruokinnasta, hoidosta ja koulutuksesta. Ostajalle tulee kertoa myös rodun erityispiirteistä sekä sairauksista.

Kasvattajan tulee pyrkiä säilyttämään yhteys kasvatteihinsa ja niiden omistajiin. Yhteistyön kannalta on toivottavaa, että mahdollisimman moni rhodesiankoiran omistaja liittyy Suomen Ridgeback -yhdistyksen jäseneksi.

Pentujen luovuttaminen

Pennut luovutetaan uusille omistajille aikaisintaan 7 viikon ikäisinä. Pennun kaupasta tai sijoituksesta tehdään kirjallinen sopimus Suomen Kennelliiton lomakkeita käyttäen. Kasvattaja luovuttaa pennun omistajalle rekisteritodistuksen sekä kirjalliset rodun hoito- ja ruokintaohjeet. Lisäksi hänen tulee antaa tietoa rodun perinnöllisistä sairauksista, niiden merkityksestä, kyseisen pennun mahdollisuudesta sairastua, sairastumisen aiheuttamista toimenpiteistä ja niistä mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista. Kauppakirjaan merkitään kasvattajan tiedossa olevat mahdolliset terveydelliset riskit.

Kasvattajaa suositellaan käyttämään Suomen Kennelliiton sopimuslomakkeita kaikissa sopimustapauksissa.

Kasvattajan vastuu

Kasvattajan tulee toimia kasvatustyössään nk. hyvän kenneltavan mukaisesti. Kasvattaja on yksin vastuussa kasvattamistaan pennuista. Kasvattajan tulee valita nartuilleen jalostuksen tavoiteohjelman vaatimukset täyttäviä uroksia ja noudattaa jalostuksen tavoiteohjelmassa annettuja ohjeita. Kasvattajan tulee olla rehellinen omassa kasvatustyössään ja olla kunnioittava myös toisten kasvattajien työtä kohtaan. Kasvattajan tulee käyttää jalostukseen vain sellaista koira, joka täyttää jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset ja poistaa koira jalostuksesta, jos sen todetaan periyttävän runsaasti jotakin sairautta tai virhettä.

Kasvattajan työn tulee olla suunnitelmallista, niin että hän kasvatustyöllään edesauttaa koirakannan pysymistä terveenä ja populaation pysymistä laajana. Kasvattajan tulee seurata pentujen kehitystä ja tarvittaessa neuvoa sekä opastaa omistajia ongelmatilanteissa.

Jalostukseen liittyvissä epäselvissä tilanteissa on suositeltavaa neuvotella myös jalostustoimikunnan kanssa. Kasvattajalta edellytetään, että hän antaa tiedot syntyneistä pentueistaan jalostustoimikunnalle pentueseurantalomakkeilla. Jos pennuissa ilmenee myöhemmin vikoja tai sairauksia, tulee kasvattajan ilmoittaa niistä jalostustoimikunnalle. Selvistä perinnöllisistä vioista tai sairauksista kasvattajan tulee kertoa myös uroksen omistajalle. Kun koira kuolee muuhun kuin onnettomuuteen tai korkean iän (yli 10 vuotta) mukanaan tuomiin sairauksiin, koiran kuolinsyy tulisi ilmoittaa jalostustoimikunnalle.

Yhdistys kehottaa kasvattajaa allekirjoittamaan Suomen Kennelliiton kasvattajasitoumuksen. Kasvattajan oletetaan olevan Suomen Kennelliiton ja Suomen Ridgeback -yhdistyksen jäsen sekä toimivan näiden yhdistysten sääntöjen, Suomen Kennelliiton ohjeiden, rhodesiankoiran jalostuksen tavoiteohjelman ja Ridgeback-yhdistyksen kasvattajan eettisen ohjeen mukaan.

7 TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tavoiteohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttamista seurataan vuosittain yhdistyksen toimintakertomuksessa. Tavoitteiden toteutumatta jäämiseen pyritään löytämään syitä ja samalla mietitään, miten

tavoite saavutettaisiin seuraavana vuonna. Jalostustoimikunta valmistelee raportin yhdistyksen toimintakertomukseen seuraavan vuoden 31.1. mennessä.

Jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokauden päättyessä yhdistyksen jalostustoimikunta arvioi yhdessä kasvattajien kanssa päämäärien saavuttamista. Arviointi tehdään vertaamalla voimassaolokauden luonne-, käyttö- ja terveystuloksia tässä jalostuksen tavoiteohjelmassa raportoituihin vuosien 1999–2005 tuloksiin. PEVISAan kuulumattomien sairauksien osalta terveystilannetta arvioidaan terveystarkastusten, pentu seurantojen vastausten sekä muulla tavalla jalostustoimikunnan käyttöön toimitetun tiedon perusteella. Kasvattajilta pyydetään arviota siitä, miten ulkomuodon osalta on päästy jalostuksen tavoiteohjelman tavoitteisiin. Myös rotuun erikoistuneilta tuomareilta voidaan pyytää arvioita rodun ulkomuodon kehittymisestä.

LÄHTEET

- Suomen Ridgeback –yhdistyksen jalostustoimikunnan arkisto (terveys- ja käytöskyselyt, pentu seurannat, muut ilmoitukset)
- Suomen Ridgeback –yhdistyksen vuosikirjat
- Suomen Ridgeback –yhdistyksen kotisivuille kootut tiedot
- Koiranet-jalostustietojärjestelmä, Suomen Kennelliitto, 7.2.2006 päivitettyjen tietojen mukaan ellei muuta ole mainittu
- Specialklubben Rhodesian Ridgeback Sverige jalostustoimikunta: ruotsalaisten rhodesiankoirien lonkka- ja kyynärkuvaustulokset sekä luonnetestitulokset
- Hillbertz NHC Salmon: Inheritance of dermoid sinus in the Rhodesian ridgeback. Journal of Small Animal Practice (2005) 46, 71-74.

LIITTEET

- Rotumääritelmä ja sen tulkinta
- Sukupuu jalostukseen eniten käytetyistä koirista
- Yhteenveto Suomen Ridgeback –yhdistyksen järjestämien luonnetestien tuloksista
- Ruotsalaisten rhodesiankoirien MH-tulosten yhteenveto testausvuosittain
- Ruotsalaisten rhodesiankoirien MH-tulokset graafisesti esitettynä, Rasdiagram © Genetica AB www.genetica.se